

АДЫГЭ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 79 (23008)

2024-рэ илъэс

ГЪУБДЖ

ЖЪОНЫГЪУАКІЭМ и 7

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

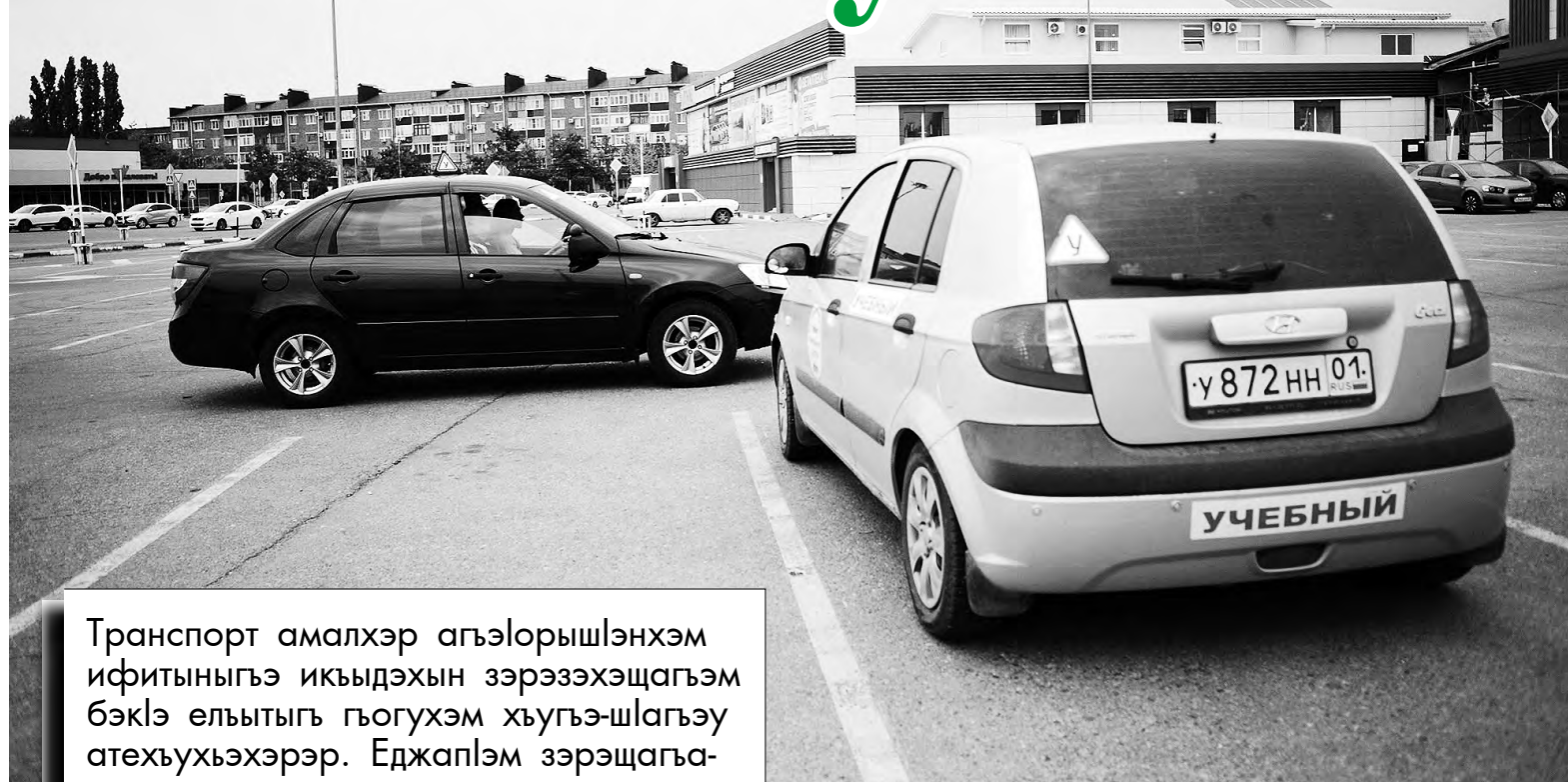
тихытыу нэклубгъохэр

МАКЪ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЩыІэныгъэм
епхыгъэ ушэтын

А. Лаутеншегер

Транспорт амалхэр агъэорышлэнхэм ифитыныгъэ икыдэхын зэрэзэхэщэгъэм бэкІэ елытыгъ гъогухэм хъугъэ-шлагъэу атехухъэхэрэр. Еджаплэм зэрэщагъа-сэхэрэм, нэужым ушэтынхэр зэрара-гъэтыхэрэм мэхъанэу ялэр нахь лъэшы мэхуэ зэпыт.

Уахътэм кыгъэлъэгъорэ зэфэхысыжхэм кыпкырыкІхэ-зэ унашъоу мы лъэныкъомкІэ щыІэхэм зэхъокІыныгъэхэр афашых. Мэлылфэгъум и 1-м ушэтынхэр зэрэщытхэм фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм кІуачІэ илэ хъугъэ.

Нахь кызыррыкІоу къэплон зыхукІэ, водительскэ удостоверение кыдэхыгъэнымкІэ ушэтынхэр автоинспекцием щатыхэрэм апыл шапхъэхэр ары зэхъокІыныгъэхэр зылыл-Іэсыгъэхэр. Мыщ дэжым упчІэ къэуцу: езыгъэжыгъэкІэ водителхэм ялажэкІэ хуэрэ авариехэм япчъагъэ кыщыкІэным ахэр фэорышлэштха, ахэм ятынкІэ сыда нахь псынкІэ е хыльэ хъугъэр? УпчІэхэм яджэуап кыритыжыгъэ АР-м гъогуркІоныр щынэгъончъэ-нымкІэ и Къэралыгъо автоинспекция регистрационнэ-ушэтын лощІэнымкІэ икуп лъыплъэрэ

отделым истаршэ инспекторэу Натхьо Рустам.

— ГъогуркІоным ишапхъэхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэм зэпымыоу зэхъокІыныгъэхэр афашых, а зэпстэур гъогуркІоныр щынэгъончъэ-ным тегъэлпсыхъагъэх. Ау икІыгъэ илъэсым изэфэхысыжхэм кызырагъэлягъорэмкІэ, езыгъэжыгъэкІэ водителхэм (транспортыр зэрэзерифэрэр илъэситІу мыхъугъэр) ялажэкІэ хъугъэ-шлагъэу тигъогухэм атехухъэхэрэм япчъагъэ зы-кыІэтыгъ. ЗэхъокІыныгъэу зигугъу къэтшІырэм кыфэдгъэ-зэжымэ, зэфэнымкІэ ушэтынхэр нахь псынкІэ ашыгъ, ау ар птыным ифитыныгъэ кыдэпхы-ныр нахь хыльэ хъугъэ. Ащ кыкІырэр — дэгъоу еджагъэхэм къафэпсынкІэшт, ау икыоу шІэ-ныгъэхэр автоеджаплэм щызэ-зымыгъэгъотыгъэм практикэм, щигъэфедэжыын ыгъотытэп,

— хигъэунэфыкІыгъ Натхьо Рустам.

Сыда нахь
псынкІэ хъугъэр?

Водитель хъунэу фаехэм тазыр баллэу къатыралхъэщтыгъэхэм ахагъэхуагъ. ЫпкІэ зэрэщытыгъэр: хэукъоныгъэу пшырэм елытыгъэу тазырэу балли 5 зибгъэкукІэ, къэкІощт ушэтын тыгъом нэс лъэсэу укьекІокІыщтыгъ. Джи а пчъагъэр 7-м нагъэсыгъ. Ащ кыкІырэр — 5-м нэмыкІэу джири хэукъоныгъэ цыкІуитІу е гу-рытэу зы пшыр амал щыІэ хъугъэ.

Хэукъоныгъэхэр яхыльагъэкІэ зэтеутыгъэх: хыльэхэр — цыфым ишыІэныгъэкІэ шынагъо къэзытырэ зекІуакІэхэр (щынэгъончъэ бгырыпхыр зытемылхъагъэмэ, зикІогъу лъэсрыкІор е автомобилыр блэмыгъэкІыгъэмэ, уимылэныкыо утехъагъэмэ, нэфрыгуазэм ышъо димыштэу уежъагъэмэ, уапэ ит автомобилым тэрэзэу уемыбгукІуагъэмэ, телефоныр бгъэфедагъэмэ,

нэмыкІэхэри) ыкІи гурытхэр — гъогу зэхэкІыплэм ыкІи къэу-цуплэхэм тэрэзэу уакъыщымы-уцугъэмэ, лъэныкыоу зыдэбгъа-зэрэр къэзыгъэлягъорэр хэ-мыгъэнагъэмэ, укыизэкІаІозэ къэуцуплэхэм уазэрэдэхъащтым ишапхъэ уукъуагъэмэ, нэмыкІ-хэри.

ТигушыІэгъу кызыррылагъэм-кІэ, мыщ фэдэ фэгъэкІотэн тІекІур машинэр зэрифэнымкІэ ушэтынхэр апэрэу зытыхэрэмкІэ дзеп. Сыда плэмэ водитель ныбжыкІэхэр зэфэным зэрэ-тешыныхъэхэрэм фэшІ кызыр-рыкІо хэукъоныгъэхэр ашыхэ хабзэ. Джи ахэм яамал, мыбэ-ми, хагъэхуагъ.

— Автодромым щатыщтыгъэ ушэтынхэр джи хэтыжъап. Во-дитель хъунэу фаехэм ащ кы-щагъэлъэгъон фэе шІэныгъэхэр езбырэу зэрэзэрагъашІэрэр мытэрэзэу алытагъ. Джи ахэр къалэм зэрэщызекІохэрэ едзы-гъом кыдхыльытагъэу, транс-порт амалхэр ыкІи цыфхэр зыщыбэ чыплэхэм ащатын фаеу ашыгъ. Зы ушэтынхэр практи-

(ИкІлэх я 2-рэ нэклуб. ит).

Ветеранхэм
апае

ТекІоныгъэм и Ма-фэ ипэгъокІэу Хэ-гъэгу зеошхом иве-теранхэм шъольыр ахъщэ тынхэр афа-тІупщытх.

Непэ республикэм заом иветеран 81-рэ щэпсэу. Хаб-зэ зэрэхъугъэу, ахэм зэ-кІэми мэфэкІым ипэгъокІэу сомэ мини 100 зырыз алу-кІэшт. Зэтыгъо мылкъур къэ-кІопІитІукІэ гъэпсыгъэ мэхуэ — республикэм ибюджетрэ Шъэумэн Хъазрэт ыцІэ зы-хырэ Адыгэ республикэ общественнэ шІушІэ фондрэ зэфэдизэу къахэхыгъэу.

ЗэокІыбым щылэжыгъэхэм, Хэгъэгу зеошхом сэ-къатныгъэ хэзыхыгъэхэм ыкІи хэлэжыгъэхэм яшъу-забэхэм джащ фэдэу сомэ мини 5 зырыз афатІупщытх. Ахэм япчъагъэу республи-кэм щыпсэурэр — нэбгырэ 823-рэ.

Пэшорыгъэшъэу, ТекІоны-гъэм и Мафэ ипэгъокІэу, социальнэ ІэпыІэгъур зы-тефэхэрэм аІэклагъэхъанэу КъумпІыл Мурат унашъо афишІыгъ.

«Къэралыгъом имэфэкІ шхъалэ — ТекІоныгъэм и Мафэ — ипэгъокІэу Адыге-им культурэ ыкІи социальнэ Іофтхъэбзэбэ щырекІокІы. Хэгъэгу зеошхом иветеран-хэмрэ зэокІыбым щылэжы-гъэхэмрэ тыналэ атедгъэты-ныр, тафэсакъыныр тэ ти-пшъэрылп. ПІыхъуж лэужэу анахь зэо пгыгъащэм ихъа-заб зыщэчи щытху хэлъэу кызызэныкІыгъэм сыдигъо-кІи тырыгушхошт. ТекІоны-гъэу зэуапІэм ыкІи зэокІы-бым кыщыдихыгъэр тикъэ-ралыгъо зэрэзэщымыгъэкъо-шъуштымкІэ егъашІэм итамы-гъэу щытытх!» — къащит-хыгъ Адыгейм и ЛІышхъэ исоциальнэ нэклубгъохэм.

ІЭШЪЫНЭ Сүсан.

Непэ — радиом и Маф

Адыгейм иапэрэ радио

Непэ интернетым дунаир зэлыштагэ нах мышлэми, радиом илофшэн кыкыригэчирэп. Урысые статистикэм иаужырэ ушэтынхэм кыызэргэпэгуагэмклэ, гьогум тетхэми, унэм исхэми нэбгырэ миллионишэ фэдыыр радиом едэлү. Ахэм яз Краснодар шыпсэурэ Мэсплэкэ Юрэ. Рулым кларысэу радиом клэдэлүкыныр иклас. Иныдэльфыбзэклэ кэбархэм, цыф гэшлэгонхэм, цэрылохэм афэгэхыгэ кэтынхэм ядэлүныр игуапэу радиор кыхехы.

— Илэситфыклэ узэклэ-лэбжэмэ, машинэм сисэу радио сьдххэр кьезгэуытхэзэ адыгабзэклэ кэтынхэр кызыщыдэклыхэрэм сытефаг. Ар Урысыем ирадио Адыгеир кызыщыхэхэрэ уахтэу кычлэ-кыг. Джащ кышыублагэу ренэу ащ седэлү. Иофышлэм пчыхэм 6-м сыкычлэкыхы, пчыхэ кэтынхэм дэгэу дэдэу сатэфэш, ахэм сядэлүзэ унэм сэкложы.

Лэшэу сшлогэшлэгонэу сахэдало тилэпкэгэхэм афэгэхыгэу кыдэклыхэрэм. Бэрэскэшхорэ диным зыщытегушлэхэрэ кэтынэу Хьакунэ Заремэ ыгэхэзырэр кьахэсэгэшы. Джащ фэдэу оредыжхэм афэгэхыгэ кэбархэр сшлогэшлэгонхы, ахэм сьидигьокли сядэлүныр сиклас. Етлани Адыгейм уимыс зыхуклэ, ар ащ фэдызэу мычыжэми, нах уасэ фэошлы адыгабзэклэ зэхэлхэрэм. Сигуапэ непэ радиом тиньдэльфыбзэ зэрэщылурэр. Ащ тедэлү зыхуклэ тымышлэрэ гушылаби зэтэгэшлэжы. Синыбджэгэу, силахылау кызыдэдэсхэми ясуагэу, кызырэгьотыштыр агурьзгэуагэу, радиом тедэлү, Тхэм гэшлэ кыхэ кырет тиадыгабзэ, ар зыщылурэ радиом! — ело Юрэ.

«Шьукэдалу! Кэзылорэр Краснодар!» — илэс 98-клэ узэклэбэжэмэ Адыгэ хэку радиовещанием егэжяплэ фэхугэ апэрэ адыгэбзэ радиокэтынхэр мы гушылэхэмклэ аублэгэаг. Ащ дэжым Адыгэ автоном хэку игупчэ Краснодар шылаг. 1936-рэ илэсым Мыекэуапэ хэку гупчэ зашыжым радиостанциери кьахыжыг. Радиом иуцун гьогоу кыкылугэр «Адыгэмакэм» ием ебгэепшэн плэеклышт. Ащи иегэжяплэ лутыгэхэр ыкли уужыклэ хахэ ышыным дэлэжягэхэр адыгэ интеллигенциер, итворческэ цыфхэр ары. Апэрэ пащэу илагэхэр Илья Спеловыр, Яхуулэ Сэфэр, Жэнэ Кырымыз. Джащ фэдэу цылэжягэх Натхэ Джанхот, Цуекэ Юныс, Кьуекэ Налбий, Нэхэе Руслэан, Бысыдж Мурат, Мырзэ Дзэпш, Унэрэкэ Рае, Емык! Нурджан ыкли нэмыкхэр. Радиом итарихэ зыгэбаигэхэм ащыц илэсипшл пчягэхэм радиоэфырым зымакэ кышылугэ журналистхэу Цурмыт Бибэ, Людмила Пугачевар, Кьумпыл Светланэ, Бэг Симэ, Лэпцэрышэ Кьунчыкэу, Гутлэ Саньет, Кьуанэ Гошпак, Ирина Бондаревар, Надежда Резнико-

Жьоныгуаклэм и 7-м (мэфэпчыжымклэ мэлылфэгум и 27-м) 1895-рэ илэсым радиом «ятэу» алытэрэ Александр Поповым апэрэ радиоприемникыр шлэныгэлэжэ зэхэсыгом кышыгэлэгуаг. Ащ дэжым псэуальэм иамалыгэр чыюпсым ымакэхэр кыубытынхэр ары. Ау илэс эклэлыкдохэм хахэхэр фашыгэх ыкли 1919-рэ илэсым радиор цыфым ымакэкэ кьэгушылаг. Илэси 7-клэ нах класэу, 1926-м чэпыюгум и 26-м, апэрэу радиом адыгабзэр кылыкыг.

вар, Евгений Саловыр, Зоя Козич ыкли нэмыкхэр. Ахэр ашхэкэ бэмэ амышлэщыгэхэми, амакэхэр дэгэу кьашлэжыщыгэх, якэтынхэм яжэщыгэх. Ахэм пхырашыгэ гьогум рыгуазахэзэ непэрэ журналистхэу Брауко Вячеслав, Хьакунэ Заремэ, Тыгужэ Саньет, Бэгущэ Фатимэ, Нэджыкэ Маринэ, Михаил Новичихы, Мария Волынская, Сихаджэко Хьазрэт, Дарья Ромашина, Хьаткэ Ирине, Индрысэ Маринэ Иоф ашлэ. Шылэныгэм ылэныкэу эфэшхьафхэм афэгэхыгэ кэтынхэр, кэбарыклэхэр агэхэзырых. «Тихьак!», «Зэлухыгэ эфир», «Зэдэгушылэгэу», «Гупсэ-фыпл», «Тызгэгумэклэрэ Иофыхохэр», «Нэплэгу», «Джерпэджэж» ыкли нэмыкыбэхэр непэ эфырым цызэхэпхыштых.

АМ: Сусан, непэ хьурэ-шлэрэм изэмьлэужы-гуабэ телевидением нэмыкэу хытыуми зыщылэзгушэушт лэ-хьаным кына мэкэ закьоклэ Иоф шлэныр, цыфхэр кызыбгэздэлунхэр?

— Ары, шьыпкэ, непэ интернетым тыхэклуадэ, кыптекло. Ары нах мышлэми, адырэ кэбарлыгээлэс амал пстэумэ анахы, радиор нахэ лэрыфэгэу непэ сэлпытэ. Цыфым Иофэу

ышлэрэ ымыгэттылэу, сеплын е седжэн фае ымылоу радиокэтынхэм едэлун елэкы. Арышэ, Иоф тшлэ зыхуклэ ар кыдэтэлпытэ. Хьурэ-шлэрэ кьедэлурэм ылэгуэрэм фэдэу нэбгэсыным пае гушылэ лые хэмытэу, бэр кыклэу, купкл хэлэу укэгушылэн фае. Гушылэм тыналэ тетэгэты. Етланэ, сурэтым узэремыжэрэм кыхэклэу телевидением ыпи кэбарык кэптын олэкы. Непэ Иофэу ашлэрэм кытегушылаг КьТРК-у «Адыгейм» ирадио кьулыкэу ипащэу Хьаклэмыз Сусанэ

АМ: Арэу зыхуклэ, республикэм инепэрэ кэбарлыгээлэс амалхэм Адыгэ радиом сьд фэдэ чыпла ащыу-бытырэр?

— КьТРК-у, тэщ фэдэу, Адыгейм итыр тэ зыр ары. Радио канал эфэшхьафхэбэ Мыекэуапэ, республикэм щэлажэ. Ау тирадиостанциеу «Радио России» зыфилоу тызыхэтым кэралыгэу лэпэс илэу, республикэм исыд фэдэрэ кьуапи цызэхэпхын плэкышт. Едэлуха, емыдэлуха — ар упчлэ шьаф. Радиоприемник зилэхэм Краснодары тышызэхыхы. Гушылэм пае, Козэт дэс Хьарэхуэ Зурет бэмышлэу кытфытеуаг. Игуапэу кызырэтэдэлурэр кытылуаг. Арышэ, рекламэр зилэпэуыт радиохэр Мыекэуапэ

закьомэ зэрыгуазахэрэр, тэ Адыгейм зэрэпсауу тышызэхыхыным пае тэлажэ. Тилофшлэ класическэ радиоклэ заджэхэрэм шыщ. Ащ фэдэхэр кэралыгэу шыбэхэп. «Урысыем ирадио» ыкли «Маяк» зыфилохэрэм такыщыдэклэ. Апэрэм тхьамафэм такык 550-рэ тыкышгэушылэ. Мафэ кьэс такык 50-у тлогьогоу эфырым тыкэхэ. Адыгэбзэ кэбархэмклэ кызылутэхыш, урысыбзэ кэбарыклэхэмклэ эфэтэшлыжы. Ахэм азыфагу лэныкэу эфэшхьафхэм афэгэхыгэ кэтынхэр, хьугэ-шлагэхэм ярадиоверсиехэр маклох. «Маяком» мафэм 10.50-м кыщегэжягэу пчыхэм 19.50-м нэс кэбарыклэхэр хэдгэхэхэхэзэ сыхьат кьэс кыдэклыхохэр бзитлүмклэ цытилэх. Ащ кышыттыхэрэр кэбарыклэхэмрэ рекламэрэ. Телевидениер шылэ зэхуэм, радиом зи емыдэлужыштэу алоштыг, интернетыр тилэ зэхууми адырэ пстэури клэдыжыштэу алытэщыг. Ау ар кэшыпкэжыгэп. Сьд фэдэ кэбарлыгээлэс амали фэдэу непэ радиомы хытыум иамалхэр кызыфегэфедех. Мары, гушылэм пае, тикэтынхэм язэу «Зэлухыгэ эфир» зыфилоу Мария Валынская зерищэрэ телеграм нэклүбгэу тилэм цыфхэм шалэгэун алэкы. Эфир занклэм кьэхэ, лэныкэу эфэшхьафхэмклэ хьаклэхэр

кырегеблагэх, зигэу Иофыхохэм атегушылэх, цыфхэр кытеонхэш упчлэхэр кэатынхэ алэкы. Арышэ, радиомы шылэныгэм изэхьоклыныгэхэм задырегаштэ, ищыклагэмэ кызыртышт шыклэри зэблэху. Ау ащ кыкырэп илэс пчягэхэм цылэжягэхэм Иофшлэнэу зэтырагэуцагэу тыукоу. Ар дгэлаплэзэ, тыуху-мэзэ Иоф тэшлэ. Джащ фэдэу, Урысые радиоу Москва шылэм тыдэлажэ, кэралыгэу зэрэщытэу шызэхыхышт кэатынхэр тэгэхэзырых. «Кавказский акцент», «Хорошее начало» зыфилохэрэм Иоф адэтэшлэ. Лэпкэ культурэм, шэн-хабзэхэм афэгэхыгэахэр ашлогэшлэгонхы.

АМ: Адыгэ радиом анахэ кыдэхуэгэмэ ащыц хэхэс адыгэхэм республикэм щыхуэрэ-щышлэ-рэр зэралыжыгэу-лэсырэр. Ащкэ непэ Иофхэм язытет сьд фэдэ?

— Кьасломэ сшюигьор, хэхэс адыгэхэм апае радио эфырыр тилэжэп. Ары нах мышлэми, хабзэ зэрэхуэгэу, хэушхьафкылыгэу ахэм апае кэбархэр бзищкэ тэгэхэзырых: тыркубзэклэ, арапыбзэклэ, адыгабзэклэ. Ахэр — кэбарыклэхэр ыкли тематическэ кэатынхэр. Зы кэбар шьхалэм игэкютыгэу игугэу кэатэшлы. Хьытыум шытилэ нэклүбгэхэм, телеграмым, «Вконтакте» кьарытэгэхэх. Ау илэс 30 лэпэ-цыпэм кыкылоу дгэхэзырыштыгэу кэатынхэр, лэпкэ лэмыджэу тилагэхэм радиом кыкылугэ тарихэ гьогум чыплэ шьаф щаубыты, тэрклэ ар лэплэ.

Аужырэ илэс 30-м Адыгэ радиор КьТРК-у «Адыгейм» цышэу мэлажэ. Ащ елпытыгэу джырэ шапхэхэм адиштэу илофшлэн ыгэпсын елэкы. Телевидениер радиорэклэ замыгощэу зэготхэу зэдэлажэ, ищыклагэмэ лэпылэгэу эфэху-жыкы, кэбархэмклэ, журналистхэмклэ зэхэжыкы.

«Апэ радиор тилэ хьугэ, нэужым телевидениер агэпсыг. Ар иушхьагэу ыпэкэ зыгорэуштэу зызэхэтыу-шхьафкылыштыг. Непэ ар цылэжэп. Журналистикэ зыкыныгэу тилэ хьугэ. Сэнаушыгэ ин зыхэлэ журналистым чанэу, псынклэу Иоф елэшэу. Радиори, телевидениери, гээзетыри кызылэуытын елэкы. Ащ фэдэ щысэхэри тилэх. Арышэ, радиом инеушыр мафэ илэу сэлпытэ. Сьдэу шытми, сьд фэдэрэ кэбарлыгээлэс амали ежэ игьогу рэкло. Радиори ащ фэд. КьТРК-у «Адыгейм» итхьаматэу Пхэш Ащэмэз кызырилуагэу, чэщ-зымафэм Иоф зышлэшт радио тилэнкли мэху. Теубытагэу хэмылыми, мы Иофгэу пэшлорыгэшэу тытегушылагэу шыт. Ащи тыкы-фэклонкли хьун, хэтэ зышлэрэр» — ело Хьаклэмыз Сусанэ.

АНЦОКЬО Ирин.
Сурэтыр: АМ.

Нэтыхуае загъэпсыгъэр ильэси 100 зэрэхъурэм ипэгъоклэу

Нэтыхуае хэр зэрэкощыгъэхэр

(Къызыкълэпкlorэр
мэлылфэгъум и 24-м
къыдэклыгъэм ит).

Къуаджэр зыщыкощыгъэгъэ уахътэм къыщегъэх Натхьо Къадыр игукъэклыжъхэри, ау ахэр нахьыбэрэмклэ ятлонэрэ кощыгъоу блэкыгъэ плэшлэгъум ия 30-рэ ильэсхэм реклоклыгъагъэр ары зыфэгъэхыгъэхэр.

«Суворово-Черкесскэ е Хьатрамтыку Темыр Кавказым, Анапэ итемыр-къоклы-плэклэ километрэ 20 фэдизеу пэудзыгъэу шысыгъ.

...Ильэсипшл фэдизрэ кощыным хэтыгъэх (1924-рэ ильэсым къышыублагъэу я 30-рэ ильэсхэм анэсыжъэу), сичлыгъухэм ар лъэшэу къяхьылъэкыгъ. Яхэгъэгу цыкылу фээзыхъэзэ, гугъум ыхьыхъэзэ нэбгырабэмэ ядунай ахъожьыгъ. Натхьо унагъом къуаджэр къызибгынагъэр 1931-рэ ильэсыр ары.

А мафэм тикъоджэгъу нэбгырэ зауэмэ шыоу тичылэ къабгынэжыгъагъ, ябылымхэр къагъэнэгъагъэх. Зэкълэпы-клохэу, кумэ ялаплэхэр арылхэу, ахэм лыжъ-ныожъхэр ахэсхэу, яунагъомэ ащыщ лъэсхэри аготхэу дэклыжыщтыгъэх. Бзылфыгъэхэмрэ сабийхэмрэ, хульфыгъэ зырызхэри, чылэр абгынэ зэхъум гыштыгъэх. Хъурэр пкыхьаплэм фэдагъ, зыкли мы чыплэм тызэрэщымыпсэужыщтыр шлошгъэхъугъуаеу щытыгъ.

Ныбжыкълэ зауэмэ къуаджэр шыоу къачыхьажыгъ, зэкълэ цыфхэр къыдэклыжыгъэхэмэ ауплъэклыгъ.

... Псыхъом фэдэу зэкълэпыкло-зэкълэпычъэу сикъоджэгъухэм гъогум рагъэхуштыгъ, тхьамафэрэ ахэр клуагъэх, чэщырэ гъогунапцэм зышагъэпсэфызэ. Зэкъоджэгъухэр зэфэсакъыжыщтыгъэх,

зеделэжыщтыгъэх, кощыныр рэхьатэу реклоклыным лъыплъэщтыгъэх.

Сыдэу щытми, мафэ горэм чыплэм тынэсыгъ. Мыщ купитлоу зышагъоштыгъ. Зы купэу унэгъо 30 зыхахъэщтыгъэр къутырэу Некадэм къышыуцугъ, ащ зы унэрэ къакъыр кыхьыщырэ дэтыгъэх. Адрэ купыр лъыклогъагъ, Кухаренкэм ичлыгугъэхэм къащыуцугъ, джа чыплэр ары нэтыхуаеу якъуаджэ игъэпсын зыщыфежыагъэхэри.

Псыхъожьыеу къыблэм кыкълэу темырымклэ чъэщтыгъэм темэн чыплитлу фэхъугъагъ, ащ аргъоеу кыхэклырэмэ зэрарышхо цыфхэм къафахыщтыгъ.

Юфхэр клэклынхэм фэшл колхоз тхьаматэм унашъо ышлыгъ унэхэр ашлыхэфэ бгъэгъэ члэгъ пэпчъ унэгъо пшырыпшхэр ачлагъэтисхьанхэу.

...Тэри гъогу лупэм лут къакъырым ибгъагъэ кыттефагъ. Зэралуагъэу, цыфмэ бгъэгъэ члэгъ зашлыгъ, ящыгынхэр, яхьап-щыпхэр члалъхьагъэх. Хъагъэмэ арыс чэтхэр урамым къытыранагъэх, шыхэр хъуплэм рагъэлъэдагъэх. Бзылфыгъэмэ машор псынклэу зехагъани, пчыхъэшъхашхэм ишлын фежыагъэх, хульфыгъэхэр псэуплэхэр зэрашыщтхэм тегушылэщтыгъэх...

Юф зышлэшъунэу къоджаклэм дэсыгъэр зэкълэ лажъэщтыгъ, пчэдыжъ нэфмышъым рагъажъэти, пчыхъэ класэ нэс шьофым итыщтыгъэх. Мэзым пхъэ къышашыщтыгъ, нэужым чэу хъагъэкълэ къакъырыр зэпаутызэ, шъхьадж исекция зэригъэзафэщтыгъ, етлагъоклэ чырбыщхэр ашлыщтыгъ, хъакухэр зэтыралъхъэщтыгъ. А чырбыщхэр бэрэ агъэгъушъыщтыгъэх. Бжыхъэм ехъуллэу зэкълэми дэлкхэр ялагъэх, шъхъаныгъупчъэ цыкылухэри ахагъэуцогъагъэх, унэр зэрагъэфэбэщт хъакухэри арагъэуцогъагъэх.

Джауштэу щылэклаклэр рагъажъэгъагъ, ау ащ къыныгъуабэ къафыхьыгъ, бэ дэдэ узым ригъэзыгъагъ, тыхъагъур ары анэхъуу къязуыщтыгъэр, ащыщыбэм ядунай ахъожьыгъ.

1933-рэ ильэсым лэжыгъэу къахьыжыгъагъэм щыщэу унагъомэ къатырагъэфэжыгъагъэр мэкклэ дэдагъ. Колхозникмэ къагурылощтыгъ ащ фэдэ еклоглаклэм гъаплэр къызэрэзыдихьыщтыр, ау зи хашлыхъашъунэу щытыгъэп. Зыжэ къызэтэзыхырэр «народым ипыеу» зэралытэщтыр, ащ фэдэхэр Сыбыр зэрэрашхэрэр цыфмэ ашлэщтыгъ. Охътабэ темышлэу, а 1933-рэ ильэс дэдэм, гъаплэм зэрэшолъырэу ыубытыгъ. Гъэрет зэрымилэм кыхэкклэу цыфхэр юфышлэ дэклынхэ алъэкыщтыгъэп, шьофым ихъажыщтыгъэхэп. Юф зышлэрэмэ зэкълэмэ мафэм зы хъантхъупс лагъэрэ хьалыгъу бзыгъэрэ къаратыщтыгъ. Ащ енэцыхъэзэ, колхозникхэм ямызакъоу, лыжъхэми сабийхэми юф ашлэщтыгъ».

1934-рэ ильэсым игъатхэ Къадырмэ яунагъо Нэтыхъое къоджаклэм къэкощыжыгъ. Апэрэ уахътэм ахэр Лыбзыу Хьаплатлыкьорэ Хъушт Хьасанрэ яунэхэм адычлэсыгъэх. Къуаджэм икыблэ лъэныкыо унэр зышашыщт члыгу лыхьыр нэужым къащаратыгъагъ.

«Нэтыхъояклэр дэгъоу зэхъугуфыкыгъэу щытыгъ, бгы мылгъэгъэ тешъом дахэу зыщиушъомбгъугъ. Унэ фыжъхэу орзашъхъэ зытелхэр урам шъхьалэм ыбгъухэмклэ темырым кыкълэу къыблэмклэ ехыхэу зэкълэпыклощтыгъэх. Унэ лупэхэмрэ чыгхатэхэмрэ урам шъхьалэм фэгъэзэгъагъэх, хатэхэу натрыфыр къызшагъэклыхэрэр унэ кыбымклэ дзыгъагъэх. А зэфэдэныгъэм Нэтыхуае адрэ адыгэ къуаджэмэ къахигъэщыщтыгъ, щылэклаклэм зэрэдиштэрэр къэлыагъо-

щтыгъ. Унаклэхэр къуаджэм шлыхъафклэ шашыщтыгъэх.

Натхьо унагъор унаклэм зэкложьым, сятэ дэжэ къоджэдэс лыжъхэр къеблагъэхэу аублагъ, къэбархэр къауатэхэзэ пчыхъэхэр агъаклощтыгъ...

«...Натхьо Исхъакъ нарт тхыдабэ ышлэщтыгъ. Емзэгъ Юсыф, Хъуажъ Хьа-тыгъу, Лыбзыу Хьаплатлыкыо ыкли Хьамтэхъу Рахъе ютэжъэклоглазэу щытыгъэх. Емзэгъ Юсыф лышхуагъэ ыкли клочлэшхуагъ, шьынэшъо пэло дахэр щыгъэу ар хъаклэщым исыщтыгъ. Хъуажъ Хьа-тыгъу купым инахьыжыгъ, ыпшъэ плыжъ дахэкълэ къахэщыщтыгъ. Лыбзыу Хьаплатлыкьорэ Хьамтэхъу Рахъерэ хульфыгъэ дахэхэу, пэкклэ клэупсыхъагъэхэр атетэу, ялэдэбныгъэкклэ къэпшлэжыщтыгъэх, шьынэшъо пэло шлуцлэхэр ренэу ащыгъыщтыгъ.

Лыжъ пэпчъ адыгэ фольклорым хэшыкышхо фырилагъ. Рахъе хъатэу ыльэгъуштыгъэп ыкли зэхихыщтыгъэп. Емзэщым нарт пщыналъэм хэт лы-хъужъхэм афэгъэхыгъэ оредхэр дахэу кылощтыгъэх, ежыри нартэу къысшы-хуштыгъ, ащ фэдэ теплэ илагъ Хъуажъ Хьа-тыгъу. Кавказ заом псэемиблэжъэу щызэогъэ адыгэмэ афэгъэхыгъэ къэбархэр, хъугъэ-шлагъэхэр къылуатэщтыгъэх. Хьаплатлыкыо уедэлу хъумэ, къылуатэрэр лъэгъурэм фэдагъ, джарэу дэгъоу зигугъу къышлырэмэ якъэбар къытлыгъгъэлэсыщтыгъ. Рахъе адыгэ фольклорыр дэгъоу ышлэщтыгъ...

Мыщ сэ силъэпкэ пае шысшлагъэр зыми шысшлэшъуштыгъэп, мыщ щызэгъэшлагъэр, тыдэ сыщеджагъэми, зыми сигъэшлэныеп...

**Хэутыным фэзыгъэхъазыры-гъэхэр АКІГЪУ Разыетрэ
ХЪАХЪУРЭТЭ Светланэрэ.**

Ныбджэгъу лъаплэхэр!

2024-рэ ильэсым иятлонэрэ мэзих телъытэгъэ клэтхэгъу уахътэр макло.

**Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» къы-
зытхыкылы зышлюигъохэр мыщ фэдэ уасэ-
клэ ащ Урысыем и Почтэ икътутамэхэм
ащыклэтхэшъуштыгъ:**

Индексэу П4326-р:

зы мазэм — сомэ 207,57-рэ;
мэзитлум — сомэ 415,14-рэ;
мэзищым — сомэ 622, 71-рэ;
мэзиллым — сомэ 830,28-рэ;

мэзитфым — сомэ 1037,85-рэ
мэзихым — сомэ 1245,42-рэ.

**Фэгъэклогтэн зилэ купхэм апае индексэу
П3816-р:**

зы мазэм — сомэ 204,14-рэ;
мэзитлум — сомэ 408,28-рэ;
мэзищым — сомэ 612, 42-рэ;
мэзиллым — сомэ 816,56-рэ;
мэзитфым — сомэ 1020,07-рэ
мэзихым — сомэ 1224,84-рэ.

Шъугу къэдгъэклыжъын, джащ фэдэу юфшлалэхэми гъэзетыр къыратхыкышъуштыгъ — сомэ 240-рэ ащ ыуасэр, ильэсныкыом къызицыдэклырэ мафэхэм афэттицэжъыщтыгъ, ащ пае ипчъагъэ-клэ ар экземпляр 15 е нахьыбэн фае.

Ежъ-ежъырэу къаглохэзэ зыштэжъыщтыгъ апае тигъэзет мэзихым ыосэщтыр сомэ 150-рэ, ар ре-
дакциер зычлэт унэр ары зычлахыжъышъуштыгъ.

Джащ фэдэу «Адыгэ макъэм» исайт шъушыкълэтхэн шъульэклыщт шъуиунэмэ шъуа-
рымыклэу.

«Онлайн-подписка» зыфилорэ гуыцлэхэм шъуателунклэмэ, почтэм инэклубгъоу ар зыщызэшло-
шъухышъуштыгъ шъурищыщт, итхагъэм шъурыгъуазэзэ къэбарэу ищыклагъэр ижъугъэгъусэ-
мэ, зы чыплэ шъуыцысэу ыпклэ шъутыжъынышъ, гъэзетым шъукълэтхэшъуштыгъ.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Конституционнэ совет ехылаагъ» зыфиорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2024-рэ илэсым мэлывфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Конституционнэ совет ехылаагъ» зыфиорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 66-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Конституционнэ закон ехылаагъ» зыфилоу 2022-рэ илэсым мэлывфэгъум и 28-м къыдэкыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъуэуцугъэ зэхэуэуагъэхэр, 2022, N 4) мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 2-рэ статьям:
а) я 4-рэ лахьым иапэрэ абзац хэт гуцылэхэу «Урысые Федерацием иргаданхэр ары Конституционнэ советым хэтын зылаэкышхэр» зыфилохэрэм ауж гуцылэхэу «илэс 35-м нэсыгъэхэу ренэу Урысые Федерацием щыпсэухэрэр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэм;
б) мыщ фэдэ къауаклэ зилэ я 9 – 11-рэ лахьыкълэхэр хэгъэхьыгъэнхэм;

«9. Конституционнэ советым хэтым иполномочиехэр зызыпыхэрэр:

1) идунай зыхьожьыкълэ;
2) советым хэлыжыныу лъэу тхылъ къызитыкълэ;
3) ышхъэ илоф зэримыхъэжышшоу хыкумым зыгъэнафэклэ;

4) ыпсэ зэрэхэжыгъэм фэгъэхьыгъэ тхылъыр хыкумым къызигъэшыпкъэжыкълэ;

5) зэригъэмысэрэмкълэ хыкумым ышлыгъэ унашъом кӀуачлэ илэ зыхьукълэ;

6) Адыгэ Республикэм къыхимыубытэрэ чӀыплэ горэм ренэу щыпсэунэу зыкӀоклэ;

7) Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм иполномочиехэр ипӀалъэм къыпэу зыгъэтылтыжыхэклэ;

8) Урысые Федерацием иргаданствэ имылэж зыхьукълэ, лӀкыб къэралым иргаданствэ илэ зэрэхьыгъэр къызгъэшыпкъэжыкълэ тхылъыр къазлӀкыгъэхэклэ;

9) Адыгэ Республикэм изаконихъухъэ хабзэ ыцӀклэ Конституционнэ советым хэтынэу агъэнэфагъэм иполномочиехэр ипӀалъэм къыпэу зэрэзэпыухэрэмкълэ унашъо зыштэрэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэр ары. Адыгэ Республикэм игъэцӀклӀо хабзэ ыцӀклэ Конституционнэ советым хэгъэхьыгъэм иполномочиехэр зэрэзэпыухэрэмкълэ унашъо зыштэрэр Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ары.

10) ИпӀалъэм къыпэу зиполномочиехэр зэпыгъэм ычӀыплэ ихьаштымкълэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икӀулыкӀу мы Законом тетэу кандидатуракълэ къахилъхъан ылаэкышхт. Ау кандидатурэр къахилъхъан ылаэкышхтӀп Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет

– Хасэм идепутатхэм яполномочиехэр аухынхэмкълэ зы илэсым нахь макълэ къэнагъэ зыхьукълэ.»;

2) я 3-рэ статьям:

а) я 1-рэ лахьыр мыщ тетэу тхыгъэнхэм:

«1. Конституционнэ советым и Тхьамат ары Конституционнэ советым изэхэсыгъо изыфэгъэхьызырын зэхэзышхэр. Конституционнэ советым ызыныкъом нахь мымакӀэу къекӀолаагъэ зыхьукълэ, Конституционнэ советым изэхэсыгъо рагъэкӀоклын фитых.»;

б) я 4-рэ лахьым иапэрэ гуцылэхуыгъэ мы къыкӀэ-лыкӀохэрэр хэгъэхьыгъэнхэм: «Конституционнэ советым и Тхьамат ары ащ зылапэ кӀэзыдзэжыкълэ»;

в) я 6-рэ лахьым мыщ фэдэ гуцылэхэр хэгъэхьыгъэнхэм: «унашъор заштагъэм ыуж лӀфшлӀгъу мэфшым къыкӀоцӀ зэфэхьысыжъэу ашыгъэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм лӀкӀагъахъ.».

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачлэ илэ зыхьурэр Официальнэу къызыхаутырэ нэужым мэфш 10 зытешӀклэ, мы Законом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПЫЛ Мурат

кӀ. Мыекъуапэ,
мэлывфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ илэс
N 316

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ячӀыплэхэу зэдагъэфедэхэрэм гъэцӀкӀэжынын лӀфшлӀнхэр игъом яшӀылӀгъэнхэмкълэ лӀфыгъо зауламэ яхьылаагъ» зыфиорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ илэсым мэлывфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ячӀыплэхэу зэдагъэфедэхэрэм гъэцӀкӀэжынын лӀфшлӀнхэр игъом яшӀылӀгъэнхэмкълэ лӀфыгъо зауламэ яхьылаагъ» зыфиорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2013-рэ илэсым шышхъэулам и 1-м аштагъэу N 225-р зытетэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ячӀыплэхэу зэдагъэфедэхэрэм гъэцӀкӀэжынын лӀфшлӀнхэр игъом яшӀылӀгъэнхэмкълэ лӀфыгъо зауламэ яхьылаагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъуэуцугъэ зэхэуэуагъэхэр, 2013, N 8; 2014, N 4, 12; 2015, N 3, 12; 2016, N 3, 4, 12; 2018, N 5, 11; 2019, N 8; 2021, N 12; 2022, N 10; 2023, N 6, 11) мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 2-рэ статьям я 71³-рэ пунктыр хэгъэхьыгъэнхэм ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«71³) фэтэрыбэу зэхэт унэм щыцӀэу фэтэрыбэу зэхэт унэм ичӀыплэу зэдагъэфедэрэм игъэцӀкӀэжынын тегъэпсыхъгъэ республикэ программэр зауэхьыгъэ нэуж атыгъэм икӀэцӀкӀэжынкълэ взносхэр залӀкӀагъэхъан фэе пӀалъэр гъэнэфэгъэнхэм.»;

2) я 6²-рэ статьям хэт гуцылэхэу «я 5¹-рэ лахьым зэрэщыгъэнэфагъэм диштэу» зыфилохэрэр гуцылэхэу «я 5¹-рэ, я 5²-рэ лахьым зэрэщыгъэнэфагъэм диштэу» зыфилохэрэмкълэ зэблэхьыгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачлэ илэ зыхьурэр

1. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Законом кӀуачлэ илэ мэхьу.

2. Адыгэ Республикэм и Законэу 2013-рэ илэсым шышхъэулам и 1-м аштагъэу N 225-р зытетэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ячӀыплэхэу зэдагъэфедэхэрэм гъэцӀкӀэжынын лӀфшлӀнхэр игъом яшӀылӀгъэнхэмкълэ лӀфыгъо зауламэ яхьылаагъ» зыфиорэм ия 2-рэ статья ия 71³-рэ пункт иположениехэр зылаӀэ-сыхэрэр правэм ылаэныкъокълэ зэфыштыкӀэхэу мы Законом джыри кӀуачлэ имылэзэ азыфагу илэ хьу-гъэхэр ары.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПЫЛ Мурат

кӀ. Мыекъуапэ,
мэлывфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ илэс
N 317

Адыгэ Республикэм и Закон

Дунэе, лӀкыб экономикэ зӀпхыныгъэхэм япхыгъэ зэзэгъыныгъэхэр къызэрэхаутырэ шӀыкӀэм ехьылаагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ илэсым мэлывфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Дунэе, лӀкыб экономикэ зӀпхыныгъэхэм япхыгъэ зэзэгъыныгъэхэр къызэрэхаутырэ шӀыкӀэм ехьылаагъ

1. Дунэе, лӀкыб экономикэ зӀпхыныгъэхэм япхыгъэ зэзэгъыныгъэу адашлыгъэр официальнэу къыхаутын фае.

2. Дунэе, лӀкыб экономикэ зӀпхыныгъэхэм япхыгъэ зэзэгъыныгъэу адашлыгъэр официальнэу къыхаутыгъэклэ залытэрэр республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм» е Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икӀулыкӀухэм ятӀедзэгъу хэушхъафыкыгъэхэм ар зэрэщытэу апэу къазырагъахъкълэ ары. Джащ фэдэу дунэе, лӀкыб экономикэ зӀпхыныгъэхэм яхьылӀгъэ зэзэгъыныгъэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм иофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.gshra.ru> зыфиорэм, Адыгэ Республикэм игъэцӀклӀо хабзэ икӀулыкӀухэм яофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэм арагъэхъан алъэкышхт.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Законом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПЫЛ Мурат

кӀ. Мыекъуапэ,
мэлывфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ илэс
N 318

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ кӀэнхэу (тарихьымрэ культурамрэ ясаугъэтхэу Адыгэ Республикэм итхэм якъэхьумэнкълэ ыкӀи ягъэфедэнкълэ лӀфыгъо заула зэшлохыгъэным ехьылаагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ илэсым мэлывфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ кӀэнхэу (тарихьымрэ культурамрэ ясаугъэтхэу) Адыгэ Республикэм итхэм якъэхьумэнкълэ ыкӀи ягъэфедэнкълэ лӀфыгъо заула зэшлохыгъэным ехьылаагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2016-рэ илэсым тыгъэгъазэм и 16-м аштагъэу N 18-р зытетэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ кӀэнхэу (тарихьымрэ культурамрэ ясаугъэтхэу) Адыгэ Республикэм итхэм якъэхьумэнкълэ ыкӀи ягъэфедэнкълэ лӀфыгъо заула зэшлохыгъэным ехьылаагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъуэуцугъэ зэхэуэуагъэхэр, 2016, N 12; 2019, N 5; 2021, N 12; 2022, N 11; 2023, N 6) ия 4-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэнхэм, я 6-рэ пунктым гуцылэхэу «тарихь-культурэ мэхъанэ зилэ псэуалъэхэр» зыфилохэрэр хэгъэхьыгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Законом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

кӀ. Мыекъуапэ,
мэлывфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ илэс
N 319

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгэлорышлэжыным ехылааг» зыфилорэм зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыгэм» ия 2-рэ статья зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм ехылааг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгэлорышлэжыным ехылааг» зыфилорэм зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыгэм» ия 2-рэ статья зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм ехылааг

Адыгэ Республикэм и Законэу 2019-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 31-м аштагъэу N 308-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгэлорышлэжыным ехылааг» зыфилорэм зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыгэм» (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2019, N 12) ия 2-рэ

статья зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм, ар мыщ тетэу къэтыгэнхэм:

«Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэ мафэм щегъэжагъэу Адыгэ Республикэм изаконхэр ыкӀи муниципальнэ образованиехэм яуставхэр 2003-рэ ильэсым чӀэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 131-р зытэтэу «Чыплэ зыгэлорышлэжыным Урысые Федерацием зэрэщыгъэпсыгъэм ехылааг» зыфилорэм иположениехэм, Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ ильэсым гъэтхалэм и 31-м аштагъэу N 294-р зытэтэу «Чыплэ зыгэлорышлэжыным ехылааг»

зыфилорэм иположениехэм адиштэу гъэпсыжыгъэнхэм фае.»

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэ

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ ильэс
N 320

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылааг» зыфилорэм ия 35-рэ статья зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылааг» зыфилорэм ия 35-рэ статья зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Законэу 2004-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 19-м аштагъэу N 215-р зытэтэу «Административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылааг» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2004, N 4; 2005, N 5, 8, 12; 2006, N 8; 2007, N 1, 5, 6, 7, 12; 2008, N 6, 7, 11; 2009, N 4, 7, 12; 2010, N 2, 5, 6; 2011, N 7, 8, 11; 2012, N 1, 4, 6, 10, 12; 2013, N 8; 2014, N 2; 2015, N 8, 11; 2016, N 4; 2017, N 6, 10, 11, 12; 2018, N 5, 6, 7, 11; 2019, N 4, 8, 11, 12; 2020, N 3, 7, 11; 2021, N 8, 12; 2022, N 4, 6, 11; 2023, N 4, 10; 2024, N 3) ия 35-рэ статья мыщ фэдэ зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм:

1) а 1-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «сомэ 500-м щегъэжагъэу 2000-м нэс цыфхэм, сомэ мини 2-м щегъэжагъэу мини 5-м нэс лэнатлэхэр зылыгхэм,

сомэ мини 5-м щегъэжагъэу мин 25-м нэс юридическэ лицэхэм» зыфилорэм гуцылэхэу «сомэ мини 3-м щегъэжагъэу мини 4-м нэс цыфхэм, сомэ мин 25-м щегъэжагъэу мин 50-м нэс юридическэ лицэхэм» зыфилорэмкӀэ зэблэхьугъэнхэм;

2) а 1-рэ лахьым хэгъэхьыгъэнхэм ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгэнхэм:

«1. Административнэ пшыныж зэрагъэхьыгъэхэу ильэсым кыкӀоцӀ мы статьям ия 1-рэ лахь зигугъу кышлырэ хэбзэуконоыгэхэр джыри зышлырэ цыфхэм сомэ мини 4-м щегъэжагъэу мини 5-м нэсэу, юридическэ лицэхэм сомэ мин 50-м щегъэжагъэу мини 100-м нэсэу административнэ тазыр арагъэтын альэ-кышт.»;

3) я 2-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «сомэ мини 2-м щегъэжагъэу 2500-м нэс цыфхэм, сомэ мини 4-м щегъэжагъэу мини 5-м нэс лэнатлэхэр зылыгхэм, сомэ мин 40-м щегъэжагъэу мин 50-м нэс юридическэ лицэхэм» зыфилорэм гуцылэхэу «сомэ 3500-м щегъэжагъэу 4500-м нэс цыфхэм, сомэ мин 50-м

щегъэжагъэу мини 100-м нэс юридическэ лицэхэм» зыфилорэмкӀэ зэблэхьугъэнхэм;

4) я 3-рэ лахьым хэгъэхьыгъэнхэм ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгэнхэм:

«3. Административнэ пшыныж зэрагъэхьыгъэхэу ильэсым кыкӀоцӀ мы статьям ия 2-рэ лахь зигугъу кышлырэ хэбзэуконоыгэхэр джыри зышлырэ цыфхэм сомэ мини 4-м щегъэжагъэу мини 5-м нэсэу, юридическэ лицэхэм сомэ мини 100-м щегъэжагъэу мин 200-м нэсэу административнэ тазыр арагъэтын альэ-кышт.»

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэ

Официальнэу кызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешӀкӀэ мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ ильэс
N 321

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм изакон зауламэ зэхьоклыныгэхэр афэшлыгэнхэм ехылааг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылааг» зыфилорэм ия 38-рэ статья зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Законэу 2004-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 19-м аштагъэу N 215-р зытэтэу «Административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылааг» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2004, N 4; 2005, N 5, 8, 12; 2006, N 8; 2007, N 1, 5, 6, 7, 12; 2008, N 6, 7, 11; 2009, N 4, 7, 12; 2010, N 2, 5, 6; 2011, N 7, 8, 11; 2012, N 1, 4, 6, 10, 12; 2013, N 8; 2014, N 2; 2015, N 8, 11; 2016, N 4; 2017, N 6, 10, 11, 12; 2018, N 5, 6, 7, 11; 2019, N 4, 8, 11, 12; 2020, N 3, 7, 11; 2021, N 8, 12; 2022, N 4, 6, 11; 2023, N 4, 10; 2024, N 3) ия 38-рэ статья мыщ фэдэ зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм:

1) я 2-рэ статья мыщ тетэу къэтыгэнхэм:

«2. Мы Законом ия 21¹ – 23-рэ, ия 24-рэ, ия 25-

рэ, ия 27²-рэ, ия 27⁴-рэ, ия 30 – 32-рэ, ия 34 – 35¹-рэ статьяхэм зигугъу къашлырэ административнэ хэбзэуконоыгэхэм яхылаагъэ лӀфхэм ахалпӀэхэр административнэ комисиехэр ары.»;

2) я 4-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «я 21¹-рэ, я 22-рэ, я 23-рэ, я 24-рэ, я 25-рэ, я 27²-рэ, я 27⁴-рэ, я 30 – 35¹-рэ статьяхэм» зыфилорэм гуцылэхэу «я 21¹ – 23-рэ, я 24-рэ, я 25-рэ, я 27²-рэ, я 27⁴-рэ, я 30 – 32-рэ, я 34 – 35¹-рэ статьяхэм» зыфилорэмкӀэ зэблэхьугъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгэлорышлэжынымкӀэ кыулыкхуэхэм административнэ правовой зэфыштыкӀэхэмкӀэ Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо полномочие заула афэгъэгъэным ехылааг» зыфилорэм ия 1-рэ статья ия 6-рэ лахь зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Законэу 2007-рэ ильэсым щылэ мазэм и 9-м аштагъэу N 56-р зытэтэу «Чыплэ зыгэлорышлэжынымкӀэ кыулыкхуэхэм административ-

нэ правовой зэфыштыкӀэхэмкӀэ Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо полномочие заула афэгъэгъэным ехылааг» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2007, N 1, 5; 2009, N 7; 2011, N 8; 2012, N 6, 7; 2017, N 12; 2021, N 12; 2023, N 6) ия 1-рэ статья ия 6-рэ лахь зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм, гуцылэхэу «я 21¹ – 23-рэ, я 24-рэ, я 25-рэ, я 30 – 32-рэ, я 34-рэ, я 35-рэ статьяхэм» зыфилорэм гуцылэхэу «я 21¹ – 23-рэ, я 24-рэ, я 25-рэ, я 27²-рэ, я 27⁴-рэ, я 30 – 32-рэ, я 34 – 35¹-рэ статьяхэм» зыфилорэмкӀэ зэблэхьугъэнхэм.

Я 3-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэ

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ ильэс
N 322

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм изакон зауламэ зэхьоклыныгэхэр афэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгум епхыгъэ зэфыштыкӀэхэр гъэтерэзыгъэнхэм ехылааг» (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2007, N 6, 12; 2008, N 12; 2010, N 3; 2012, N 4, 12; 2014, N 2, 7; 2015, N 5, 12; 2017, N 3; 2019, N 6; 2021, N 8; 2023, N 4, 8, 12) зыфилорэм ия 3-рэ статья ия 141-рэ лахь мыщ фэдэ зэхьоклыныгэхэр фэшлыгэнхэм: гуцылэхэу «цыфхэр зыщыпсӀэхэр унэхэм яшын нахь зегъэушъомбгъуэгъэнымкӀэ лӀпылӀгъу афэхьугъэным ехылааг» зыфилорэм ачыплӀкӀэ гуцылэхэу «цыфхэр зычӀэсышт унэхэм, зекӀонымкӀэ инфраструктурэм ипсӀуалӀэхэр шлыгъэнхэм, джащ фэдэу нэмыкӀ чыплӀэхэм хэхьоныгъэ ягъэшлыгъэнымкӀэ лӀпылӀгъу ятыгъэным ехылааг» зыфилорэм тхыгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «КӀэлэцыкӀуищ ыкӀи ащ нахьыбэ зилӀэхэм чыгу лахьхэр ыпкӀэ хэмылӀэу яунаеу ятыгъэнхэм ехылааг» зыфилорэм ия 3-рэ статья ия 19-рэ лахь зэхьоклыныгэ фэшлыгэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Законэу N 59-р зытэтэу «КӀэлэцыкӀуищ ыкӀи ащ нахьыбэ зилӀэхэм чыгу лахьхэр ыпкӀэ хэмылӀэу яунаеу ятыгъэнхэм ехылааг» зыфилорэм 2011-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 28-м кыдӀкыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2011, N 4; 2015, N 10, 11; 2016, N 8; 2022, N 12; 2023, N 10) зэхьоклыныгэ фэшлыгъэнхэм, я 3-рэ статья ия 19-рэ лахь мыщ тетэу тхыгъэнхэм: гуцылэхэу «цыфхэр зычӀэсышт унэхэм яшынкӀэ лӀпылӀгъу ятыгъэныр» зыфилорэм ачыплӀкӀэ

гуцылэхэу «цыфхэр зычӀэсышт унэхэм, зекӀоным инфраструктурэ кыхиуытӀэрэ псӀуалӀэхэм яшынкӀэ, чыплӀэхэм хэхьоныгъэ ягъэшлыгъэнымкӀэ лӀпылӀгъу ятыгъэныр» зыфилорэм тхыгъэнхэм.

Я 3-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэ

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 24-рэ, 2024-рэ ильэс
N 323

«ЗэкIэмми адыгабзэр къяшIэкIыгъэнэу сыфай»

Ионыгом иапэрэ маф, 1976-рэ илэс. Тыгэр кьепсы, мэфэ ошу. Козэт еджаплэм мэфэкл линейкэр щэкIо. Апэрэ классым кIощт кIэлэеджаклохэр гьэкIэрэклагъэх, ягушIогъошу.

Дженэ пльыжъ зыщыгъэу, дышъэшъо шъхьацыр зытеть пшъэшъэжъые цыкIур ахэм акIырэплъы, яхъуапсэрэм фэдэу щыт. ЫкIыбкIэ ащ кIэлэегъаджэр кьекIуалэ ыкIи кьеупчы:

— Сыд, ори уеджэ пшIоигъуа?
— Ары, лъэшэу сыфай, — кьыреложьы пшъэшъэжъыем.

— Дэгъу, зэ тегъэплъ ащыгъум, — кIэлэегъаджэм пшъэшъэжъыер апэрэ классым чIэхьэрэ сабыймэ ахигъэуцагъ.

Пшъэшъэжъыем джыри илэсик ыныбжыгъэп.

Ны-тымэ кIэлэегъаджэм изекIуакIэ сэмэркьэуи алъытэгъагъ. Ау кьызэрэ-чIэкIыгъэмкIэ, ащ ишыпкьагъ.

— А мафэм еджаплэм сычIэхьагъ, — кьелотэжы Ацумыжъ Мулиэт. — Сэ кьуаджэу Козэт сыкыщыхъугъ. Сятэу Лышэ Заурбэчрэ сянэу Нэфсэтрэ мэпсэуфэхэ сикIэгъэкIоныгъэх, сиупчIэжыгъугъэх. Цыф дэгъухэр сэ сигъашIэм синасып кьыхыгъэх. Сиапэрэ кIэлэегъаджэу хъугъэр джа сабыймэ сахэзыгъэуцогъэ-гъэ бзылыфгъэр — Гъыц Сар Сулейман ыпхъур ары.

КIэлэегъаджэу слагагъэх Лышэ Русъан Хьамедэ ЫкIор, Лышэ Шамсэт ЗекIошыу ыпхъур, Мэхъош Зурет Махъмудэ ыпхъур, Ягъумэ Нэфсэт Рэмэзанэ ыпхъур, Ягъумэ Аминэт Теуцожь ыпхъур, Ягъумэ Сарет Мосэ ыпхъур ыкIи нэмыкIхэр. ШIэныгъэ дэгъу сагъэгъотыгъ, ахэм яшуагъэкIэ кIэлэегъаджэ сэнэхьатыр шу слъэгъугъэ ыкIи гъэхьагъэхэр сшIынхэ слъэкIыгъэ. Непэрэ мафэм нэс фэбагъэу ыкIи шульэгъоу сикIэлэегъаджэмэ кьысатыгъэр зэхэсэшIэ. 1984-рэ илэсым Адыгэ КIэлэегъаджэ училищыр кьэсыуыгъ ыкIи Натыхъоэ ублэлIэ еджаплэм сагъэклагъ. А илэс дэдэм Адыгэ кьэралыгъо университетым илэпкь факультет заочнэу сычIэхьажыгъ. КIэлэцIыкIумэ Iоф адасшIэу езгъэжыагъ.

Илэс 18-рэ Iоф сшIагъэу шытыгъ, апэрэ уахътэм кьыныгъэ, сыушъэфырэп. СэркIэ ошIэ-дэмышIэу хъугъэ гъэсэныгъэм ицIыф шъхьалэу шытыгъэ Едыдж Казбек Къымчэрые ыкIо еджаплэм щыкIогъэ Iофтхьабзэм тыщызэлукIагъэу «Сыд еджаплэм щызэблэпхъуыгъэр фит уашIыгъагъэмэ?» ыуи кьызысэупчыим.

Семьгупшысэу джэуапыр естыжыгъ: — Еджаплэр зэрэдгъэплъырэ пхъэхэр

коридорым темылынхэу дэпкьыр зэфэс-шыщыгъэ.

ГъэсэныгъэмкIэ отделим ипачэ кадиковым зыфигъэзагъ ыкIи гушIозэ рилуагъ:

— Джары, Мэдин, зэхэпхыгъа?
— Джыри сыд? — кьысэупчыгъ пашэр.
— Шъхьангъупчъэхэри джэхашъори зэблэсхъуыгъэх, еджаплэ чэури зэтэгъэпсыхъажыщыгъэ.

Пашэхэр разэхэу кIожыгъэх, бэ темышIэу сишIоигъоныгъэхэри кьысфагъэ-цэкIагъэх.

ЗэкIэмкIи илэс 35-рэ хъугъэ кIэлэегъаджэу сызылажъэрэр, зэ нэмылэми ськIэгъожъэу кьыхэкIыгъэл

1997-рэ илэсым кьышыублагъэу джырэ уахътэм нэс адыгабзэмрэ литературэмрэ поселкэу Отраднэм щясэгъэхьы. Илэситфым кьыкIоцI еджэн-гъэсэныгъэ IофшIэнымкIэ пашэм игодзэ IэнатIэ дэсхыгъ.

2020-рэ илэсым кьыщегъэжыагъэу еджаплэм ипачэ гъэсэныгъэ IофшIэнымкIэ сыригуадзэу сэлэжъэ, гъэсэныгъэмкIэ ГъэIорышIаплэм специалист шъхьалэу Жанэ Марзет ситхьаматэу сиIофхэр сэгъэцакIэх.

Район ГъэIорышIаплэм гъэсэныгъэмкIэ иотдел ипачэу Хьаткьо Сариегъэ Бэчмы-зэ ыпхъум иIофшIагъэмэ сакIырэплъы, сиIофшIэгъухэми щысэ атесэхы.

Непэ еджаплэм ипашэр Алейникова Наталья Виктор ыпхъур ары — кIэлэегъаджэ ыкIи зэхэщэкIо дэгъу. Пэщэ IэнатIэр бгъэцэкIэн закьом укыщыцуныр ащ кьыригъэкIурэп, мафэ кьэс сэнэхьатым хэшIыкIэу фырилэм зэрэхигъэхьощтым, Iофыр нахышIу зэришIыщтым пыл.

Мулиэти Iэпэлэсэныгъэ зилэ кIэлэегъаджэу щысэ зытырахыхэрэм ащыщ хъугъэ.

Илэс пчъагъэхэм кьакIоцI Ацумыжъ Мулиэт ыгъэсагъэхэм адыгабзэмкIэ муниципалнэ ыкIи шьолъыр олимпиадэхэм текIоныгъэхэр кьащыдахыгъ.

«Фестивальхэу, олимпиадэхэу сызхэлэжыагъэхэр кьэпчыжыгъуае, — лъегъэклауатэ игушIы кIэлэегъаджэм, — 2006-рэ илэсым лъэпкь проектэу «Гъэсэныгъэм» кьыдилъытэрэ зэнэкьокьоу «КIэлэегъаджэ анахъ дэгъу» зыфилорэм сыхэлэжыагъ. Зэфэхьысыжхэр зашIыхэм, Тэхьутэмыкьое районым анахъ дэгъуи-плIэу кьыщыхагъэщыгъэмэ сэри сахэфагъ,

Шъэумэн Хьазрэт ежъ ышъхьэкIэ Щытхъу тхылрэ сомэ мини 100 зырызрэ кьытитыгъагъ.

Мы зэнэкьокьум апэ сызхэлэжыагъагъэр 2003-рэ илэсыр ары. Ащыгъум зи чыпIэ кьэсхыгъагъэп, ау сиIофшIэн хэхьоныгъэхэр фэсшIынхэмкIэ ишуагъэ кьысэкIыгъагъ. Ащ ыуж илэсыщ тешIагъэу етIани а зэнэкьокьум сыхэлэжыагъагъ ыкIи ятIонэрэ чыпIэр кьэсхыгъагъ».

Джа дженэ пльыжъ зыщыгъыгъэ пшъэшъэжъые цыкIоу зыныбжъ имыкьугъэу еджаплэм аштэгъагъэм гъэхъэгъэхохэр илэхэу, Нэтыхъуае зэрыгушхорэ цыфэу хъугъэ. Ар апшъэрэ категориэ зилэ кIэлэегъаджэ, еджаплэм ипачэ гъэсэныгъэ IофшIэнымкIэ игуадз, адыгабзэр арегъэхьы. КIэлэегъаджэм ренэу Iоф зыдешIэжы, технологиякIэу ыкIи методикакIэу кьежъэхэрэм ыналэ атырегъэты, ахэр иIофшIэнкIэ зэригъэфедэщтхэм ыуж ит, мастер-классхэр, зэлухыгъэ урокхэр зэхэцэх.

Ацумыжъ Мулиэт ежъ иметодики егъэфедэ, илэс пчъагъэхэм IофшIэкIэ амалэу зэлугъэклагъэм, шIэныгъэу илэм кьапкьырыкIызэ кIэлэеджаклохэм предметыр нахъ гурылогъошIу зерафэхуыщт шыкIэхэр кьегъотых. КIэлэцIыкIухэм хьызмэтшIаплэхэр аригъэлэжъухэу, проиждовствэр зэрэхэщэагъэр аригъашIэу бэрэ мэхъу, ары пэпчъ адыгабзэм имэхьанэ, ар пшIэным шуагъэу пылър агурегъало. «ЗэкIэмми адыгабзэр къяшIэкIыгъэн фаеу сэлъытэ», — ело кIэлэегъаджэм.

Сэнауыгъэ зыхэлэ кIэлэегъаджэр ыкIи гъэсакIор Дунэе шIэныгъэ-практическэ конференцихэм ахэлажъэ, адыгабзэм игумэкIыгъохэр, ащ икьэухъумэн фэгъэхьыгъэ Iофыгъохэм ахэгущыIэ, шыкIэхэмкIэ адэгъащэ. Олимпиадэхэм ыкIи нэмыкI зэнэкьокьухэм осэшIэу ахэтэу мэхъу, районым ибзылыфгъэхэм я Совет хэхъэ, Тэхьутэмыкьое телевидениеи чанэу Iоф дешIэ.

КIэлэеджаклохэм ядунеепIыкIэ зыригъэушъомбгъу шIоигъоу зэлъашIэрэ цыфхэр бэрэ еджаплэм ащ кьырегъэбла-гъэх, зэлукIэгъу гъэшIэгъонхэр зэхэцэх.

Ацумыжъ Мулиэт охътабэ IофшIэным тырегъэклауадэ, ау ащ пае кьэмынэу иунагъо щыгъушъэрэп, а лъэныкьомкIи щысэшIоу щыт.

Нэтыхъуае IофшIэныр щыригъэжыгъэ кьодыеу ишъхъэгъусэ хъугъэ Ацумыжъ Юрэ Iукагъ. Мары илэс 30-м кьехъу-жыгъэу ахэр зэгъусэхэу щыIэныгъэм игъогу рэкIох. Япшъашъэу Анжелэ еджагъ, унагъуи ышIагъ. Анжелэ гурыт еджаплэр тыжыи медалькIэ кьыухыгъ. Зы гъэ горэм Мулиэт унашъо кьыфашы-

гъагъ дэгъу дэдэкIэ еджэрэ нэбгыритф ИлэсыкIэ елкъу Кремлым щагъэуцугъэм ыцэнхэу, ахэм ежъ ипшъашыи ахэтыгъ. Алъэгъугъэм, кьадэхъугъэм ыгъэрэза-гъэхэу, гукъэкIыжъ дахэу ар кьафэнагъ, уахътэу кьэлэ шъхьалэм щагъэклауагъэм агухэр лъэш дэдэу кьылэтыгъагъэх.

Анжелэ Цуякьомэ яныс, исэнэхьаткIэ экономист, Тэхьутэмыкьое районым и МФЦ специалист шъхьалэу щэлажъэ. ПшъэшъытIурэ зы шъэожьыерэ епIух.

— Сянэ сэркIэ мэлэич, ськьеухъумэ, сипшъэшъэгъу ыкIи сикIэгъэкьон. Ар ренэу сигъус, кьызгот. Сянэ-сятэмэ лъэшэу сафэраз, ахэр ары сабыиго насыпи шьIэкIэ дахи кьысэзыгъэхэр. Ахэр зэрэсилэхэр насыпыгъэшху, — кьелуатэ пшъашъэм.

IофшIэным зищыIэныгъэ езыпхырэм осэшIу кьыфашIэу хабзэ. Ацумыжъ Мулиэт Заурбэч ыпхъум Щытхъу тхылрэ бгъэхалхьэрэ илэр гъунэнчъ.

Аужырэ илэси 4 — 5-р пштэмэ, Урысые Федерацием гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэклэ и Министерствэ, Адыгэ кьэралыгъо университетым, «Гъэсэныгъэм и Академие 2021-рэ» зыфилорэм ясертификатхэр кьыфагъэшъошагъэх, Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэ тедзэ ягъэгъотыгъэнымкIэ и Гупчэ ищытхъу тхылхэмрэ исертификатхэмрэ, нэмыкIхэри кьылэжыгъэх.

«АдыгабзэкIэ зэхэщэгъэ видеоурокур» зыфилорэ республикэ зэнэкьокьум хэлэжъэнымкIэ Мулиэт Iэпылэгъу кьыфэхъугъэр районым гъэсэныгъэ тедзэ ягъэгъотыгъэнымкIэ и Гупчэ иIофышIэу Зоя Гусаровар ары. Урокур адыгабзэкIэ агъэхъазырыгъагъ ыкIи районым республикэм дэгъу дэдэу кьыщагъэлъэгъон алъэкIыгъ — апэрэ чыпIэр ыкIи шухъаф-тынэу телевизор кьаратыгъ.

Iэпэлэсэныгъэхэу зэрэхэлъым, IофшIэкIэ дэгъу кьызэригъэлъагъорэм ыкIи кьытIэхъухьэрэ лIэужхэр зэригъасэрэм афэшI «УФ-м гъэсэныгъэмкIэ иIофышIэ гъэшIуагъ» зыфилорэ щытхъуцIэр Ацумыжъ Мулиэт кьыфагъэшъошагъ.

«КIэлэегъаджэр зэрыпагэрэр икIэлэеджаклохэр, чылапхъэу раутыгъэр кьы-зэрэкIырэр ары», — ылощтыгъ Д. Менделеевым.

Ащ фэдэу Мулиэт илэр бэ. Ащ икIэлэеджакIуабэ илэс зэфэшъхьафхэм зэнэкьокьухэм ыкIи олимпиадэхэм ащы-теклауагъэх.

Ацумыжъ Мулиэт ищыхъэ телъ икIэлэеджаклохэм аригъэгъотыгъэ шIэныгъэхэр кьазэрашъхьэпэщтхэм, щыIэныгъэм чыпIэ дэгъу зэрэщагъотыщтым.

АКIЭГЪУ Разыет.

Сурэтхэр: Ацумыжъ Мулиэт ихъар-зынэщ.

НыбжыкIэмэ яеплтыкI

Мыекьопэ кээралыгэ технологическэ университетым студенческэ шлэныгэ-практическэ конференциеу «Студенческэ шлэныгэр: ныбжыкIэмэ яеплтыкI» зыфилорэр щыкыуагэ.

Университетым иныбжыкIэ акылышлохэр кэээрэугьойгэах яшлэныгэ ушэтынхэмкIэ зэхьожьынхэу, зэдэгощэнхэу ыкIи лэаныкIэ зэфэшхьафхэмкIэ заушэтынэу. Конференциер гукьэкIмэ, Iофыгуакиэмэ якIыщэу хьугтэ, гукьыдэчьэу щылэхэр щылэныгэм щыпхырыщыгээнхэм фэлорышлагэ.

Кээбар щынэгьончэнымкIэ ыкIи информатикэмкIэ кафедрэу Цундышк Вячеслав зипащэм секциеу «Киберщынэгьончэныр, цифрэ тIоггазэхэр, машинэ егъэджэным итехнологиехэр» зыфилорэр зэхищагэ. Ащ епхыгэу студентхэр кээгушылагэах.

Ащ ыуж МКьТУ-м экологиемкIэ ифакультет щызэхашагэах зэхэсыгьомкIэ Iофтхьабзэхэр льягэкIотагэ. Шьолырым имээхэм ягъэфедэн гумэклигьоу кыпкIыхэрэм ыкIи ахэр зэрэдагъэзыжыхэрэм ащ щытегушылагэах. Адыгэ Республикэм кышагэахырэ чьыг лэпкьхэу мэхьанэ зилэхэм якьызетегъэнэжыын фэгъэхьыгэ докладхэр ащ кышашыгэах. Тхыл пльыжым дэт бзыухэр зэрэклодыхэрэр, ахэр кээгъэнэжыгээнхэмкIэ шлэныгэлэжымэ ашлэрэр кыпкIотыкIыгэ.

Шлэныгэ-практическэ конференцием кьыдыхэлтытагэу зэхэсыгьоу «Гьомылэпхэ системэхэр: непэрэ шлэныгэ екIоплакIэхэр» зыфилорэр рагъэкIокIыгэ. Инновационнэ технологиехэр агъэфедэхээ шхыныгьохэр, гьомылэпхэ зэфэшхьафхэр зэрагъэахыжыхэрэр, ахэм апыл Iофыгьохэм секцием щатегушылагэах.

Медицинэ шлэныгэахэмкIэ докторэу, профессорэу Виктория Попандопуло зэрищагэ зэхэсыгьоу «Актуальные вопросы женского репродуктивного здоровья» зыфилорэр. Сабыйхэр кызыщыхьухэрэ сымэджэщым иактовэ зал щыкIогэах Iофтхьабзэм хэлэжыагэ деканэу, медицинэ шлэныгэахэмкIэ кандидатэу, доцентэу Беслангьур Заремэ. Секцием я 4 — 6-рэ курсхэм ащеджэрэ студентхэм докладхэр кышашыгэах.

Техническэ шлэныгэахэмкIэ кандидатэу Гьыш Симэ зэхэсыгьоу «Развитие

ассортимента пищевых продуктов, в том числе функционального и специализированного назначения» зыфилорэр зэхищагэ. Iофтхьабзэм ипшээрлытыр зипсауныгэ льяплээхэрэм, зышылэкIэпсэукIэ нахьышу зышынэу фаехэм ящыкIэгэ шхыныгьохэр алэкIэгэхьэгээнхэм фэлорышлэгэах ары.

Секциеу «Непэрэ чыгугэапысымырэ кадастрэмрэ язытет: гумэклигьохэр, ахэм ядэгъэзыжыын» зыфилорэм Iоф ышлагэ. Ау хэлэжыагэахэм чыгум ыкIи кадастрэм япхыгэах Iофыгьохэр кьалэ-

тыгэах, ахэм мэхьанэшхо ялагэ. Анахь доклад дэгъоу кышагэахыгэу студенткэу ХьакIэмызэ Заринэ кыгъэхьахырыгэу ары, ащ инаучнэ пащэр кIэлэгъаджэу БрантIэ Марзят.

Джащ фэдэу «Современный потребительский рынок: качество и безопасность во внешней и внутренней торговле» зыфилорэ секцием Iоф ышлагэ.

Конференцием кьыдыхэлтытагэу секциеу «Психологием ыкIи педагогикэм яIофыгьо шхьалэхэр» зыфилорэм Iоф ышлагэ, ар зэхищагэ МКьТУ-м филосо-

фиемкIэ, социологиемкIэ, педагогикэмкIэ икафедрэ идокцентэу Пэфыф Бэлэ. УпчIэу ащ кышашыгэахэр зэкIэ цыфым ищылэкIэ-псэукIэ епхыгэагэ. Ащ хэхьэх социальнэ хьытыухэм ягъээеклон, радикализациемрэ экстремизмэмрэ апэшукIогэахынкIэ психологием мэхьанэу илэр, нэмыкIхэри.

Секциеу «Актуальные вопросы экономики и управления: теоретические и прикладные аспекты» зыфилорэр Урысыем зэрихьэрэ кээралыгэо политикэм ильэныкIэ шхьалэхэр организациехэм тэрэзэу агъэфедэнхэм, шьолырхэм хэхьоныгэахэр ягъэшлыгээнхэм афэгъэхьыгэагэ. А темэмкIэ анахь дэгъоу кышагэахыгэу студенткэу Хьакьунэ Азидэ кыгъэхьахырыгэу. Ащ инаучнэ пащэр экономикэ шлэныгэахэмкIэ докторэу, профессорэу Владимир Зарубиньыр ары. Студенткэу Ирина Казаковам идокладэу «Инструменты выбора в процессах принятия решений» зыфилорэри анахь дэгъухэм ахэлэжыагэ.

Iофтхьабзэм кьыдыхэлтытагэу «Парафармацевтическэ продукцием идэгъугэах фэгъэхьыгэу упчIэхэр» зыфилорэ Iэнэ хьурае рагъэкIокIыгэ. Ащ кIэлэгъаджэхэр, фармацевтикэ кафедрэм истудентхэр, Урысые проектэу «Сириус. Гьэмафэр. Уипроект егъажэ» зыфилорэм хэтхэр хэлэжыагэах. Мы лэаныкIом епхыгэах Iофыгьохэм атегушылагэах, товармэ, Iээзгьу уцмэ язытет зэхафыгэ. Псауныгэм икьэухьомэн льяплээрэ Федеральнэ кьулыкьум иIофышIэу Борис Бочкаревыр Iэнэ хьураем иIофшIэн хэлэжыагэ.

Студенческэ шлэныгэ-практическэ конференциер университетымкIи шлэныгэлэжыахэмкIи мэхьанэшхо зилэ Iофтхьабзэу хьугтэ.

Хэутыным фэзыгъэхьахырыгэу ДЭРБЭ Тимур.

Сурэтхэр: МКьТУ-м ипресс-кьулыкьу

Университетым иныбжыкIэ акылышлохэр кэээрэугьойгэах яшлэныгэ ушэтынхэмкIэ зэхьожьынхэу, зэдэгощэнхэу ыкIи лэаныкIэ зэфэшхьафхэмкIэ заушэтынэу. Конференциер гукьэкIмэ, Iофыгуакиэмэ якIыщэу хьугтэ, гукьыдэчьэу щылэхэр щылэныгэм щыпхырыщыгээнхэм фэлорышлагэ.

Мэфэкл шыгъачъ

Хэгъэгу зэошхом Теклоныгъэр къызыщыдахыгъэр илэс 79-рэ зэрэхурэм фэгъэхыгъэ шыгъачъ Мыекъяупэ щыкӀуагъ. Адыгеим и Лышхъэу КъумӀыл Мурат ащ еплъыгъ.

Джащ фэдэу ащ хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м и Президентыгъэу Джарымэ Аслъан, республикэм ихэбзэухъумэкӀо къулыкъухэм

япашэхэр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэу КӀэрэщэ Анзаур, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, республикэ парламентым и депутатхэр, Адыгеим щыпсэухэрэр ыкӀи ихъакӀэхэр.

Сомэ миллион 1,7-рэ аосэ шлухъафтынхэр зэнэкӀокъухэм къащыхыгъэх, шы лъэпкъышлукхэм яамалхэм яушэтынкӀэ Адыгэ республикэ шыкӀэгъэчӀаплэм лиценzie къыратыгъ. Ащ фэшӀ апэрэу шыгъачъер рейтинг зилэхэм ахэхъагъ. Инджылыз, къэбэртэе шы лъэпкъышлукхэм атес шлухэр гъогуони 8-мэ ащызэнэкӀокъугъэх. Адыгеим,

Къэрэщэе-Черкесым, Краснодар, Ставрополь крайхэм шыхэр ащызыгъэхуэхэрэр ары ащ фэдэ шы лъэпкъышлукхэр зэнэкӀокъухэм къащыщӀагъэхэр.

А. Балабасъ

А. Гусев

Шы спорт лӀфтхъабзэм ихъу-гъэ-шӀэгъэ анахъ шхъалэу ху-гъэр АР-м и Лышхъэ ишлухъафтын икӀыдэхын зыщыфӀэбэнэгъэх шыгъачъер ары. Инджылыз шы лъэпкъышлукхэм ахэхэрэ, илэс 3 зыныбжъ шы 6-мэ атесыгъэ шлухэр метр 1800-м икӀэгъэчынкӀэ пхъашэу зэнэкӀокъугъэх. Апэрэ чыплэр мы лъэныкъом къыщызыхыгъэр Мырзабек Каппушевым ыгъэло-рышӀлэщыгъэ Тедди Хас ары (шыр зыер ХьасанэкӀо Аскэр). ИнструкторкӀэ заджэхэрэ шым ятӀонэрэ чыплэр фэгъэшъошагъ (ар зыер Уздэн Заур). Голден Кэш ящэнэрэ чыплэр ыубытыгъ (шыр зыер Сергей Мозуляк).

Джащ фэдэу Теклоныгъэм и Мафэ, Хэгъэгу зэошхомрэ лӀфшӀэнымрэ яветеранхэм, Урысыем и Лыхъужъхэм, Хэгъэгум иухъумакохэм, Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Андырхъое Хъусен, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, АР-м иминистрэхэм я Кабинет ацӀэкӀэ агъэнэфэгъэ шлухъафтынхэм якӀыдэхынкӀэ шлухэр зэнэкӀокъугъэх.

АР-м и Къэралыгъо автоинспекция кӀеты

ГъогурыкӀоным ишапхъэхэмкӀэ лӀпӀасэх

Урысые зэнэкӀокъоу «Шынэгъончъэ щӀэрэхъ-2024-рэ» зыфилорэм иреспубликэ едзыгъо джырэблагъэ Мыекъяупэ щыкӀуагъ.

Ылпэрэ илэсхэм афэдэу, зэнэкӀокъум имуниципальнэ едзыгъохэм апэрэ чыплэр къащыдзыхыгъэхэр шӀолпыр едзыгъом хэлэжъагъэх. ПстӀумкӀи команди 10 хуштыгъэх, ахэм якӀлӀэегъаджэхэри къадӀкӀуагъэх.

Мэфэкл шыкӀлэм тетэу къызӀаухыгъэ лӀфтхъабзэм хэлэжъагъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шӀэныгъэмрэкӀэ и Министерствэ илӀыкӀоу АфӀунэ Рэмэзан, гъогурыкӀонымр щынэгъончъэнымкӀэ къэралыгъо инспекцием и ГъэлорышӀлӀлӀу АР-м щыӀэм пропагандэмкӀэ иотдел ипашэу, полицием иподполковникэу БзеджжъыкӀо Мурат, кӀлӀэцӀыкӀлукхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкӀэ Уполномоченнэм иаппаратэу АР-м щыӀэм илӀыкӀоу Татьяна Мельченкэр.

НыбжыкӀэ инспекторхэр «Автогородокым» щызэрэуӀоигъэх ыкӀи мы лъэныкъомкӀэ яшӀэныгъэхэр къагъэлэгъуагъ. «Анахъ дӀэгъу» цӀэм зэрэфӀэбнагъэхэм имызакъоу, гъогурыкӀоным

ишапхъэхэр зэрагъэцакӀэхэрэр ялӀэгъухэмкӀэ щысӀашу хъуным щӀэгугъых.

ГъогурыкӀоным ишапхъэхэм хэшӀыкӀэу фырялэр, пӀырохъухэр къаухъэхэзэ кушхъафачъэр дӀэгъоу зэрафӀэн зэра-

лӀэкӀырэр, зы творческэ номер къагъэлэгъуагъ. Ащ дакӀоу гъогу ху-гъэ-шӀагъэхэм ахэфагъэхэм апэрэ медицинэ лӀпылӀэгур зэрагъэгъотышт шыкӀлэм зэрэфӀэкъулайхэр нӀрылӀэгъу къашӀыгъ.

Теклоныгъэр къыдахыным зӀкӀэ командэхэр фӀэбнагъэх. ЗэнэкӀокъум изэхэщакӀохэм къызэрэхагъэщыгъэмкӀэ, ухъазырыныгъэ дӀэгъу кӀлӀэеджакӀохэм къагъэлӀэгъуагъ, теклоныгъэм фӀэбнагъэх. Ау анахъ зӀкӀотхэу ыкӀи гъогурыкӀоным ишапхъэхэмкӀэ шӀэныгъэ дӀэгъу зилӀэу осӀэшхэм алытагъэр Красногвардейскэ районым игимназиуе N 1-м иныбжыкӀэ инспекторхэр ары. ЯтӀонэрэ чыплэр къыдихыгъ къалэу Мыекъяупэ хэхьэрэ поселкэу Подгорнэм игурыт еджаплӀу N 27-м, Джеджэ районым игурыт еджаплӀу N 3-р ящэнэрэ ху-гъэ.

ЛӀфтхъабзэм хэлэжъгъэ пстӀэуми нӀпӀеплӀ шлухъафтынхэр аратыгъэх. Анахъ дӀэгъухэм шлухъафтын лӀаплӀэхэмрэ дипломхэмрэ афагъэшъошагъэх.

БзеджжъыкӀо Мурат зэнэкӀокъум зӀфӀэхъысыжъхэр къыфишӀызэ, ныбжыкӀэхэм темыкӀуагъэ зӀрахэмытыр къыхигъэщыгъ, шӀэныгъэу ыкӀи лӀпӀӀасэныгъэ зӀрагъотыгъэхэр гъогурыкӀоным щынэгъончъэу хэлэжъэнхэмкӀэ къазэрашхъапӀэхэр къарилуагъ.

Урысые зэнэкӀокъоу «Шынэгъончъэ щӀэрэхъ-2024-рэ» зыфилорэм ифиналэу мӀэкъуогъум щыӀэщтым Адыгеир къыщыгъэлӀэгъошт поселкэу Севернэм иеджаплӀэ инспектор ныбжыкӀлэхэм яотряд.

Хоккей

«Титаныр» анахь лъэш

**ХоккеимкIэ зэнэкьокъоу
«Турнир четыхь» зы-
филорэр Мыекьуапэ щы-
кIуагъ.**

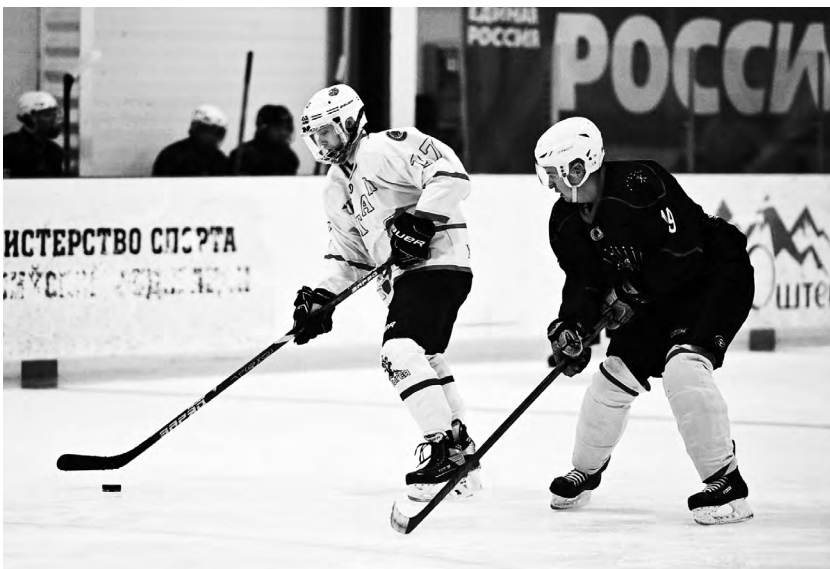
Хэгъгу зеошхом Теклоныгъэр кызыщыдахыгъэм ия 79-рэ ильэс ихэгъэунэфыкIын ар фэгъэхьыгъагъ.

Турнирым икызылэхуын хэлэжъагъ Адыгэ Республикэм и Лышхъэ. Ащ кызылэуагъэмкIэ, шъолырым кызылэуахырэ спорт псэолыкIэхэм яшлуагъэ-кIэ мы аужырэ уахтэм спорт лъэпкъ зэфэшхьафхэм, ахэм зэу ащыц хоккеир, заушомбгъу,

цыфэу апыщагъэхэм япчъагъэ хэхъо. Зэнэкьокъум хэлэжъэрэ командэхэм гъэхъэгъэшлэхэр ашынхъу, анахь лъэшым теклоныгъэр кыдыхынэу республикэм ипашэ къэзэрэуагъоигъэхэм къафэлъэуагъ.

Турнирым Мыекьуапэ щыц командиплI хэлэжъагъ. ЗэкIэмэ анахь лъэшыгъ «Титаныр». Ар финалым щылуагъ «Динамо» зыфилорэм ыкIи пчъагъэр 11:5-у теклоныгъэр кыдыхыгъ. Ящэнэрэ чыплэр «Нартым» кыфагъэ-шъошагъ.

Урысыем и Мафэ ехъулэу джыри мыщ фэдэ зэнэкьокъу Мыекьуапэ щызэхашэнэу агъэнафэ.

Щэрыоныр

Медалибл къахьыгъ

**ЩэрыонымкIэ республи-
кэм изэлухыгъэ чемпиона-
тэу зэхашагъэм Адыгеим
испортсменхэм медалибл
къыщахьыгъ.**

Олимпийскэ чемпионэу С. Г. Алифиренкэм ыныбжъ ильэс 65-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ зэнэкьокъум къэралыгъом ишъолырэ зэфэшхьафхэм ялыкIохэр хэлэжъагъэх.

Урысыем изаслуженнэ тренерхъу Сергей Алифиренкэмрэ Георгий Гуляйченкэмрэ агъэсэрэ тиспортсменхэр кIэрэхъо щэрыонымкIэ нахь къахъыгъэх. Зэнэкьокъум иапэрэ мафэ апэрэ ыкIи ящэнэрэ чыплэхэр къыдахыгъэх Анастасия Кравцовамрэ Анна Андрашукрэ. СпортымкIэ дунее

класс зилэ мастерэу Александр Алифиренкэм тыжын медаль къыхьыгъ. Теклоныгъэр къыдэ-зыхыгъэр Краснодар щыц Дмитрий Брайко.

Ятлонэрэ мафэм Мыекьуапэ ипортсменхъу Арина Калнинам, Мария Бушоева ыкIи Екатерина Бутримовам апэрэ чыплыщыр къафагъэшъошагъ. Хульфыгъэхэм язэнэкьокъу тыжын медаль къы-щыдыхыгъ Всеволод Афанасьевым. Турнирым иаужырэ мафэ Адыгеим илыкIохэм медаль къы-щахыгъгъ. Краснодар ыкIи Темыр Осетием яспортсменхэр ары ха-гъэунэфыкIырэ чыплэхэм афэб-нагъэхэр.

Тиспортсменхэм ыкIи ахэм ятренерхэм тафэгущIо, тапэки мыщ фэдэ гъэхъэгъэшлэхэр ашынхъу афэтэлэ.

Атлетикэ онтэгъур

ХагъэунэфыкIырэ чыплэхэр къыдахыгъэх

**Атлетикэ онтэгъумкIэ Къыблэ фе-
деральнэ шъолырым ичемпионат-
рэ ипервенствэрэ Краснодар краим
ипсэулэу Сукко щыкIуагъэх.**

Къэралыгъом ичылпIэ зэфэшхьафхэм къарыкIыгъэ спортсмен 300-м ехъу ахэм ахэлэжъагъэх.

Олимпийскэ резервым ипортсмен М. Н. Чыржыным ыцIэ зыхьырым кызылэуагъэмкIэ, Адыгэ Республикэм илыкIохэм гъэхъэгъэшлэхэр ашынхъу, хагъэунэфыкIырэ чыплэхэр къыдахыгъэх. Къыблэ федеральнэ

шъолырым ипервенствэ теклоныгъэр къы-щыдахыгъ Оглы Роман, Ацумыжъ Самир, Арина Бульбас, Валерия Гарькуша. Ятлонэрэ чыплэр къафагъэшъошагъ Андрей Кармановым, Бгъошэ Асхъад, Сабрина Полвоновым. Ящэнэрэ хуьгъэх Бырдж Айдэмыр, Ордэкъо Астемир, ЛъэпцIэрышэ Рэмэзан, Никита Карповыр, Глеб Немовыр, Мария Шашурина. Мыхэм зэкIэмэ ильэс 13 — 17 зыныбжыхэм якуп зыщаушэтыгъ.

Къыблэ федеральнэ шъолырым ичемпионат хэлэжъагъэ тиспортсменхъу Бзэсэжъ Аслъанрэ Антон Шумаковырэ джэрэ ме-дальхэр къахьыгъэх. Святослав Полиным

спортым имастер хъунымкIэ кандидатым ишапхъэхэр ыгъэцэкIагъэх. ПчыхъэкIэ Амир спортым имастер хъунымкIэ бэл къыфэнэ-гъагъэр, джы къэкIошт зэнэкьокъум шапхъэр ригъэкъуным тыщэгугъы.

Атлетикэ онтэгъумкIэ Къыблэ федеральнэ шъолырым ипервенствэ (ильэс 13 — 17 зыныбжъ кIалэхэр ыкIи пшъашъэхэр зыхэлэ-жъагъэхэр) Адыгеим икомандэ я 2-рэ чыплэр къыщыдыхыгъ.

Тиспортсменхэм ыкIи ахэм ятренерхэм тафэгущIо, тапэки мыщ фэдэ гъэхъэгъэшлэхэр ашынхъу, лъэгэплэ инхэм анэсынхъу афэтэлэ.

**Зэхъышагъэр
ыкIи кыдэзы-
гъэкIырэр:**
АР-м лъэпкъ Иофхэм-
кIэ, Iэжыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адырIэ зэпхы-
ныгъэхэмкIэ ыкIи
къэбар жьугъэм
иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекьуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зыхъыгъэр:**
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къаихырэ А4-кIэ
заджэхэрэ тхьапэхъу
зипчъагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цIыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIэгъэкIожыхь.
**E-mail: adyvoice@
mail.ru**

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хуьтын ИофхэмкIэ,
телерадиоэкътын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэоры-
шIаплI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкIи
пчъагъэр**
4121
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 764

Хуьтыным
узщыкIэтхэнэу
щыт уахьтэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъалэр
МэщIэкъо С. А.

Редактор шъхъалэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэжIыжъ
зыхьырэ
секретарыр
Тхьаркъошэ А. Н.